

УДК 330.341.1

Марціненко І. В.

аспірант кафедри менеджменту та маркетингу,

Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку, м. Одеса,

Україна.

ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЙ НА ГЛОБАЛЬНИХ РИНКАХ

Блокчейн – це технологія децентралізованих реєстрів, яка найбільш відома як основа криптовалюти [3]. Той факт, що вона має відкритий вихідний код і не вимагає участі центрального органу, робить її привабливою для різних додатків. Незважаючи на те, що інтерес до блокчейн-технології більшою мірою пов'язаний здебільшого з областю фінансів, сфери застосування технології розподілених реєстрів не обмежуються лише нею. Технологія розподіленого реєстру вже давно вийшла за межі банківської справи, трансформуючи підходи до безпеки та прозорості в багатьох галузях. Найбільше поширення ця сфера отримала

– *Захист інтелектуальної власності*: Завдяки платформам на кшталт *Ascribe*, митці можуть реєструвати авторське право та передавати право власності за допомогою цифрових сертифікатів. Це гарантує автентичність творів та забезпечує надійний юридичний захист цифрового контенту.

– *Управління корпоративними даними*: Рішення від *Factom* демонструють, як блокчейн стає фундаментом для зберігання й архівації даних. Це суттєво полегшує проходження аудиту, гарантує незмінність записів та відповідність суворим регуляторним нормам.

– *Цифрова ідентифікація (Self-Sovereign Identity)*: Сервіси на зразок *Civic* повертають користувачам контроль над власними персональними даними. Блокчейн дозволяє безпечно підтверджувати особу без необхідності передавати повний пакет документів третім сторонам.

– *Логістика та контроль походження (Provenance)*: В алмазній індустрії компанія *Everledger* впровадила «цифрові паспорти» для коштовностей. Це дозволяє відстежити шлях кожного діаманта від копальні до крамниці, виключаючи потрапляння на ринок «кривавих алмазів» або підробок.

– *Енергетика та Smart Grids*: Проєкти *Energy Blockchain Labs* та *LO3 Energy* використовують децентралізовані мережі для обліку виробленої енергії. Це стимулює розвиток «розумних» мереж, де споживачі можуть напряму торгувати надлишками електрики.

– *Прозорі виборчі процеси*: Використання платформ на кшталт *Follow My Vote* мінімізує ризики фальсифікацій. Блокчейн робить процес голосування відкритим для перевірки, зберігаючи при цьому анонімність виборця.

– *Децентралізоване врядування*: Концепції, представлені *BITNATION*, ілюструють майбутнє державних та організаційних послуг. Використання смартконтрактів дозволяє автоматизувати реєстрацію компаній та оптимізувати корпоративне управління без зайвої бюрократії [1].

Структурована візуальна схема застосування блокчейну, яка демонструє, як технологія трансформує різні галузі. Кожен сектор використовує головні переваги блокчейну: прозорість, незмінність та децентралізацію.

Блокчейн перестав бути просто експериментом і став реальним інструментом для підвищення ефективності бізнес-процесів. Попри значні успіхи впровадження, технологія продовжує еволюціонувати, відкриваючи нові можливості для глобальної цифрової трансформації.

Упродовж останніх років блокчейн еволюціонував із нішевої інновації в стратегічний інструмент державного управління та політичної діяльності. Зокрема, Європарламент розглядає впровадження децентралізованих систем голосування для унеможливлення фальсифікацій. Україна також демонструє активну інтеграцію технології: від дорожньої карти «Cashless Economy» НБУ до цифровізації Державного земельного кадастру.

Згідно з прогнозами Всесвітнього економічного форуму та аналітиків Gartner, блокчейн визначено як глобальний тренд наступного десятиліття. Попри поточну «іраціональну фазу» розвитку, зумовлену браком інфраструктури, до 2026 року очікується перехід до етапу масштабних інвестицій та подальшої генерації доданої вартості. Попри очевидні переваги — надійність та прозорість — технологія потребує подальшої адаптації до специфіки конкретних галузей та врахування її експлуатаційних особливостей [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чукурна О.П., Тардаскіна Т.М. Менеджмент в цифровій економіці: навчальний посібник. Одеса : Астропринт, 2024. 376 с.

2. Britchenko I., Chukurna O., Tardaskina T., *Digital economy: Textbook*. Sofia: Bulgarian Academy of Sciences, 2024. – 308 p. https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/60947/1/_Britchenko_Chukurna_Tardaskina%20Textbook_.pdf

3. Chukurna O., Stanislavyk O., Izotova G. Blockchain implementation in the management system of the international SWIFT payment system. *Digital Transformations: Challenges and Benefits for the Economy and Society* [Monograf], Edited by Ilona Kalashnyk. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2023, pp.246, p. 138-148 <https://doi.org/10.54264/M023>